

XVIII

7447 & VIII

Пра лятары ўсіх краін, злучайцеся

БЮЛЕТЭНЬ

САВЕТУ НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ БЕЛАРУСКАЙ САЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ САВЕЦКАЙ РЭСПУБЛІКІ

Выдавецца інфармацыяна-Выдавецкім Бюро Кіраўніцтва Спраў СНК і Эканамічнага Савету
г. Менск, Чырвонаяармейская вул. № 3. — Падпісная плата на год 5 р. і на 1/2 г. 2 р. 50 к.

VII-ы ГОД ВЫДААННЯ

№ 15 (116)

19 кастрычніка 1931 г.

№ 15 (116)

З Ь М Е С Т.

Пастанова Савету Народных Камісараў БССР.

74. Пра правядзенне работ па інвэнтарызацыі маемасці мясцовых саветаў.

Інструкцыя Народнага Камісарыяту Камунальнай Гаспадаркі БССР.

75. Пра парадак правядзення работ па інвэнтарызацыі маемасці мясцовых саветаў.

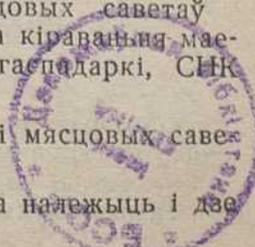
Пастанова Савету Народных Камісараў БССР.

74. Пра правядзенне работ па інвэнтарызацыі маемасці мясцовых саветаў.

У сувязі з тым, што на мясцох адсутнічаюць вычарпальныя даныя аб колькасці і каштоўнасці маемасці мясцовых саветаў ўлічваючы патрэбнасць гэтых даных для належнага кіравання маемасцю і плянавання камунальнай і жыллёвай гаспадаркі, СНК БССР пастанаўляе:

1. Правесці у БССР інвэнтарызацыю маемасці мясцовых саветаў, якая павінна заключацца:

а) ва ўчоце маемасці; б) выяўленні, каму яна належыць і дзе

10094

1878

знаходзіцца; в) апісаньні яе па асноўных прыкметах і эканамічных паказчыках; г) вызначэньні тэхнічнага становішча і ступені зносу і д) ацэнцы маемасьці.

2. Агульнае кіраваньне і нагляд за работамі інвэнтарызацыі маемасьці мясцовых саветаў ускласьці на НК Камунальнай Гаспадаркі, на які таксама ўскласьці і ўстанаўленьне арганізацыйных форм гэтага кіраваньня і нагляду.

3. Непасрэднае выкананьне работ па інвэнтарызацыі ўскладаецца на камунальныя органы гарадзкіх саветаў і раённыя выканаўчыя камітэты па належнасьці.

4. Парадак аплаты работ па інвэнтарызацыі ўстанаўляецца Народным Камісарыятам Камунальнай Гаспадаркі па ўзгадненьню з НК Фінансаў.

5. Інвэнтарызацыя маемасьці мясцовых саветаў павінна быць скончана да 1 студзеня 1933 году.

Нам. Старшыні Савету Народных Камісараў
БССР Г. Грысевіч.

Кіраўнік Спраў Савету Народных Камісараў
і Эканамічнага Савету БССР С. Кандыбовіч.

3 жніўня 1931 г.

Інструкцыя Народнага Камісарыяту Камунальнай Гаспадаркі БССР.

Узгоднена з НКФ БССР
15 верасьня 1931 г.

75. Пра парадак правядзеньня работ па інвэнтарызацыі маемасьці мясцовых саветаў.

На падставе арт. 2 пастановы Савету Народных Камісараў БССР за 3 жніўня 1931 г. (пратакол № 17, п. 13) пра парадак і мэтадалёгію правядзеньня работ па інвэнтарызацыі маемасьцяў мясцовых саветаў Народны Камісарыят Камунальнай Гаспадаркі БССР выдае наступную інструкцыю ў разьвіцьцё памянёнага палажэньня.

І. Арганізацыя і парадак правядзеньня работ.

А. Агульныя палажэньні.

1. Работы па інвэнтарызацыі на мясцовых праводзяцца асобным тэхнічнымі групамі, арганізаванымі пры мясцовых органах камунальнай гаспадаркі гарсаветамі і РВК, і выконваюцца на ўмовах гаспадарчага разрахунку. Гэтыя групы дзейнічаюць пад непасрэдным кіра-

ваньнем показаных мясцовых органаў і пад наглядам і кантролем НККГ БССР.

2. Кожная тэхнічная група складаецца з адного інструктара і адпаведнай колькасці рэгістратараў і іншых тэхнічных работнікаў (ня больш 10).

3. На інструктара ўскладаецца правядзеньне работ у межах раёну альбо гораду: інструктаваньне рэгістратараў і снабжэньне іх блянкамі, матарыяламі, інструментамі і праверка выкананых рэгістратараў работ.

4. На рэгістратара ўскладаецца правядзеньне работ у межах вызначанага для яго вучастку: вымерваньне ў прыродзе, запаўненне блянкаў, складанне чарцяжоў і эксплікацыі да іх, складанне тэхнічных актаў, ацэначныя работы і інш.

5. Хаваньне і выдача блянкаў, матарыялаў, вымяральных прыладаў і г. д., а таксама хаваньне выкананых рэгістратараў і правяральных інструктараў работ, вядзеньне інвэнтарных спраў, плянаў, картатэк, складанне сьпісу іх, а таксама складанне плянаў і каштарысаў на правядзеньне інвэнтарызацыйных работ і агульнае кіраваньне работамі ў працэсе іх выкананьня ўскладаецца на мясцовыя органы камунальнай гаспадаркі.

6. Скончаныя і правяраныя работы падпісваюцца рэгістратараў і інструктараў.

Апроч запісаных блянкаў і плянаў павінны здавацца таксама абрысы, чарнавыя вылічэньні і ўвесь матарыял абсьледваньня.

7. Работы па інвэнтарызацыі ў гарадох і раёнах праводзяцца ў наступнай чарговасьці:

а) складанне агульнага сьпісу аб'ектаў інвэнтарызацыі і ўстанавленьне інвэнтарнай нумарацыі;

б) вывучэньне матарыялаў мінулых абсьледваньняў;

в) утварэньне спробных работ для вызначэньня норм выпрацоўкі і выяўленьня колькасці работнікаў, якія патрэбны для абсьледваньня ва ўсім іх аб'ёме ва ўстанавленыя тэрміны;

г) галоўныя выдаткі на складаньні і правядзеньні каштарысу на ўтварэньне работ складаюць: утрыманьне пэрсаналу для абсьледваньняў, набыцьцё інвэнтарных картак, вымяральных, чарцёжных і канцылярскіх прыладаў і матарыялаў, запаўненне інвэнтарных картак і складанне ўсіх сводак даных па інвэнтарызацыі;

д) разьбіўка абследаемай тэрыторыі на перапісныя раёны, а раёнаў—на перапісныя вучасткі;

е) падбор, падрыхтоўка і апрабаваньне інструктараў і рэгістратараў;

ж) абсьледваньне, вымяраньне ў прыродзе, запаўненне форм, складанне схэматычных чарцяжоў і тлумачэньняў да іх, ацэначныя работы;

з) праверка інструктараў работ, зробленых рэгістратараў;

і) прыёмка выкананых работ і завясеньне іх у сьпіс інвэнтарных спраў.

Д. Інвэнтарныя справы.

8. Увесь інвэнтарызацыйны і рэгістрацыйна-зямельны матарыял па данаму гораду і раёну па належнасьці канцэнтруецца ў адзіным інвэнтарным архіве.

9. Матарыялы па інвэнтарызацыі будынкаў, прадпрыемстваў і рэгістрацыі зямель па кожнаму ўладаньню канцэнтруюцца ў аднэй інвэнтарнай справе.

10. Інвэнтарныя справы групуюцца па кварталах гарадоў, альбо паселішч і ўключаюцца ў папкі, на карашках якіх паказваюцца нумар кварталу паводле пляну, першы і апошні інвэнтарныя нумары вучасткаў (уладаньняў), якія ўваходзяць ў склад кварталу.

11. Калі ў квартале будынку належаць да аднэй якой-небудзь катэгорыі аграмаджанага сэктару (муніцыпалізаванага, нацыяналізаванага, каперацыйнага і г. д.) і знаходзяцца пад ведамам аднаго гаспадарчага органа (камгасу, жылкаператыву і інш.), то па ўсяму кварталу заводзіцца толькі адна справа.

12. На ўсё інвэнтарныя справы павінны быць складзены копіі, якія выдаюцца для карыстаньня ў аперацыйныя часткі; арыгіналы не выдаюцца для карыстаньня.

13. У кожнай справе захоўваюцца:

а) матарыялы для інвэнтарызацыі ўсіх маемасьцяў (землі, будынкi, пабудовы і прадпрыемствы);

б) матарыялы па вучоту і ацэнцы прыватных, каперацыйных, нацыяналізаваных і муніцыпалізаваных будынкаў;

в) акты муніцыпалізацыі і дэмуніцыпалізацыі будынкаў, акты куплі-продажу будынкаў, копіі зямельных запісаў, арэндныя дагаворы на землі, будынкi, гандлёва-складачныя памяшканьні і прадпрыемствы, дагаворы на права забудовкі і інш. дакумэнты, якія характарызуюць маемасьць.

г) выканаўчыя чарцяжы і каштарысы альбо копіі каштарысаў на уноў пабудаваньня будынкi, аднавіцельныя работы, пашырэнне надбудову і перабудову будынкаў і памяшканьняў;

д) выканаўчыя каштарысы альбо копіі іх, альбо даведкі аб кошце работ па пабудове новых тратуараў, агароджаў і інш.;

е) выканаўчыя каштарысы і чарцяжы альбо копіі іх на новыя пабудовы, а таксама пашырэнне альбо аднаўленьне іх;

ж) іншыя матарыялы, якія сьведчаць аб прававым становішчы, складзе, стане і кошце маемасьцяў і аб зьменах у іх;

з) дадатковыя згоды, якія зьмяняюць дагаворныя ўмовы, якія адзначаны ў асноўных дакумэнтах.

14. Усе частковыя зьмены ў складзе, стане і кошце маемасьці, якія адбываюцца пасьля ўтварэньня асноўнай інвэнтарызацыі, калі гэта не перашкаджае яскравасьці інвэнтарных спраў, сьпісаў, плянаў і інш. дакумэнтаў, робяцца на саміх дакумэнтах.

Калі-ж гэта немагчыма, ранейшыя дакумэнты дапаўняюцца новымі данымі, альбо, з прычыны вялікай колькасьці зьмен, яны пераскладаюцца ўноў.

Калі выявіцца новая маемасьць, якая раней ня была ўнесена ў інвэнтар, то на яе складаюцца опісы, пляны і інш.; пры выбыцці маемасьці са складу інвэнтару адпаведныя інвэнтарныя опісы і пляны вымаюцца з інвэнтарных спраў і перакладаюцца у асобныя справы на маемасьць, якія выбыла з вучоту.

У тую-жа справу кладуцца інвэнтарныя опісы, пляны і інш., якія страцілі сваё значэньне і заменены новымі.

У інвэнтарных справах усе матарыялы нумаруюцца ў парадку разьмяшчэньня і ў справе трэба весьці сьпіс гэтых матарыялаў.

В. Рээстравыя кварталныя пляны.

16. У інвэнтарных архівах хаваюцца таксама рээстравыя кварталныя пляны, складзеныя ў працэсе зямельнай рэгістрацыі.

17. На кварталныя пляны павінны быць зроблены копіі, якія выдаюцца ў адпаведныя каперацыйныя часткі; асноўныя экзэмпляры для карыстаньня не выдаюцца.

18. Выпраўленьні ў рээстравых кварталных плянях, якія робяцца для рэгістрацыі бягучых зьмен, наносяцца на самыя пляны, калі гэта не перашкаджае яскравасьці чытаньня плянаў.

Пры вялікай колькасьці выпраўленьняў рээстравыя кварталныя пляны замяняюцца ў адпаведных частках графічнымі рысункамі зямель, будынкаў і пабудову, альбо зусім пераскладаюцца.

Г. Рээстравая картатэка.

19. Усе рээстравыя запісы павінны рабіцца ў рээстравых картатэках.

20. Рээстравыя картатэкі складаюцца: а) на кожны сядзібны вучастак (форма № 1), б) на вучастак агульнага карыстаньня (форма № 2), в) на вучастак сельска-гаспадарчага прызначэньня у горадзе (форма № 3), г) на кожны будынак у горадзе (форма № 4), і д) на муніцыпалізаваны будынак у сельскай мясцовасьці (форма № 5).

21. Рээстравыя карткі групуюцца па ўладаньнях (вучастках), па-квартальна і па-раённа і разьмяшчаюцца ў картатэках у парадку нумарацыі кварталаў, а ў межах кварталаў—у парадку інвэнтарнай (рээстравай) нумарацыі ўладаньня (вучастка).

22. Па кожнаму кварталу складаецца падруханковая картка (форма № 6), якая зьмяшчаецца ў картатэцы ўсьлед за карткамі на ўладаньні і будынкi данага кварталу.

23. У рээстравыя карткі заносяцца даныя асноўнай і бягучай інвэнтарызацыі і зямельнай рэгістрацыі.

Даныя асноўнай інвэнтарызацыі і зямельнай рэгістрацыі заносяцца па стану маемасьці і іх прававога становішча ў час утварэньня гэтых работ.

Даныя аб зьменах заносяцца ў карткі на працягу году па меры выяўленьня гэтых зьмен. К пачатку кожнага каляндарнага году ўсе адбыўшыся за год зьмены павінны быць зарэгістраваны.

Рэгістравацца павінны толькі ўпаўне закончаныя апырацы; апырацы, якія знаходзяцца ў працэсе правядзеньня, не рэгіструюцца; ў

графах „падставы для запісаў“ паказваюцца дакументы, даведкі і інш. матарыялы, на падставе якіх запісваюцца тыя ці іншыя звесткі.

Спасылкі на дакументы і даведкі робяцца парадкам кароткай назвы дакументаў альбо даведак (напрыклад: арэндныя дагаворы, зямельн. запіс і інш.) і паказання чарговых нумараў, па якіх яны занумараваны ў справе.

24. Данія па ацэны маемасьцяў заносяцца ў карткі толькі ў цэнах асноўнай інвэнтарызацыі. У картках на ўноў пабудаваныя будынкi кошт іх паказваецца ў цэнах асноўнай інвэнтарызацыі і цэнах году пабудовы. У тых выпадках, калі зроблена пераацэнка будынкаў па паасобных аб'ектах, кошт іх таксама паказваецца ў цэнах асноўнай інвэнтарызацыі і цэнах апошняга году.

У картках на ўладаньне кошт будынкаў падлічваецца па цэнах асноўнай інвэнтарызацыі; у тых-жа выпадках, калі зроблена пераацэнка маемасьці па ўладаньні— і ў цэнах апошняга году.

У в а г а. Парадак вядзеньня картатэкі па маемасьцях камунальных прадпрыемстваў і іншых маемасьцях паказаны ў адпаведных разьдзелах.

Д. Альфабэтная картатэка.

25. Апроч рээстравых картатэк, вядуцца таксама і альфабэтны-картатэкі па альфабэту адрасоў уладаньняў (вучасткаў). У альфабэтнай картцы адзначаюцца адрас уладаньня (вуліца, нумар дому, нумар кварталу) і інвэнтарны (рээстравы) № уладаньня (форма № 7).

Е. Хаваньне інвэнтарызацыйных матарыялаў.

26. Хаваньне інвэнтарызацыйных матарыялаў павінна быць арганізавана такім чынам, каб яно зьябьспечвала іх цэласьць і захаванасьць. Выдача дакументаў і матарыялаў за межы органаў камунальнай гаспадаркі забараняецца, за выключэньнем выдач па патрабаваньнях органаў РСІ і судова-сьледчых.

II. Інвэнтарызацыя зямель і будынкаў.

А. Агульныя палажэньні.

27. Інвэнтарызацыя зямель у гарадзкой мяжы і вучоті ацэнак прыватных будынкаў праводзяцца па ўсіх гарадох БССР; інвэнтарызацыя, вучот і ацэнка муніцыпалізаваных, нацыяналізаваных і каперацыйных будынкаў праводзіцца ва ўсіх гарадох, мястэчках, рабочых і дачных паселішчах і сельскіх мясцовасьцях БССР.

Пры інвэнтарызацыі гэтых будынкаў у мястэчках, рабочых і дачных паселішчах і сельскіх мясцовасьцях праводзіцца таксама інвэнтарызацыя зямельных (сядзібных) вучасткаў пры паказаных будынках.

28. Адзінкай вучоту пры правядзеньні інвэнтарызацыі служыць: а) зямельны вучастка і б) паасобныя будынкi на ім.

29. Зямельным вучасткам лічыцца кожны пляц зямлі ў асобных межах, які знаходзіцца ў гаспадарчай эксплёатацыі аднаго карысталь-

ніка, як: жылльёвага каператыву, трэсту, саўгасу, калгасу, установы, аднаасобнага землякарыстальніка і інш.

30. Паасобныя пляцы, вуліцы, узьбярэжныя і інш. месцы агульнага карыстаньня лічацца кожны за асобны вучастак.

Месцы перасячэньня вуліц і праездаў адносяцца да галоўных іх напрамкаў і асобнымі вучасткамі ня лічацца.

31. Водныя прасторы: рэкі, пруды, вазёры, калі яны не знаходзяцца як частка на якім-небудзь пляцы, лічыцца кожнае, як паасобны вучастак; пры гэтым асобна паказваюцца рыбакоўныя ўжыткі.

32. За асобныя вучасткі лічацца месцы здабычы камяня, крэйды, торпу, гліны, пяску і г. д. у пэўных межах. Выбарка выкапняў з аднаго вучастку рознымі асобамі, калі яны працуюць там без паасобных дагавароў, ня служыць падставай да драбленьня яго на паасобныя вучасткі. Калі-ж выкапні выдзелены з агульнага пляцу і здадзены ў пэўных граніцах па дагавору, то кожны з выдзеленых пляцоў лічыцца за асобны вучастак.

33. Пасекі, вадзяныя млыны, калі яны не ўваходзяць, як частка, у іншыя вучасткі, лічацца асобнымі вучасткамі.

34. Інвэнтарызацыя праводзіцца голькі па знадворных граніцах і не праводзіцца ўнутры на наступных вучастках, якія не знаходзяцца пад непасрэдным ведамам органаў камунальнай гаспадаркі:

а) пад чыгуначнымі лініямі (магістралі, веткі, пад'ездныя шляхі), прыстанямі і іншымі транспартнымі пабудовамі,

б) заводамі, фабрыкамі, складамі, элеватарамі, халадзільнікамі і іншымі вытворчымі прадпрыемствамі (апроч камунальных);

в) электрычнымі і гідраўлічнымі станцыямі, падстанцыямі і электраперадачамі (апроч камунальных);

г) тэлефоннымі і тэлеграфнымі станцыямі, радыёвузламі і іншымі пабудовамі сувязі;

д) крэпасцямі, казармамі, вайсковымі, складамі, лягерамі, стрэльбішчамі, палігонамі, аэрадромамі і іншымі зьвязанымі з дзяржаўнай абаронай пабудовамі;

е) пад прадпрыемствамі транспарту.

35. Інвэнтарызацыя зямель грамадзкага карыстаньня (вуліц, праездаў, сквэраў, бульвараў, пляцоў, могільнікаў і інш.) павінна быць зьвязана і аб'яднана з інвэнтарызацыяй маемасьцяў знадворнага дабрабыту.

36. Вучот і ацэнка нацыяналізаваных будынкаў пашыраецца на ўсе будынкі, якія належаць дзяржаўным бюджэтным ўстановам, за выключэньнем тых, якія знаходзяцца на вучастках, якія ўзяты з пад ведама органаў камунальнай гаспадаркі (арт. 34 гэтай інструкцыі).

37. Будынкі рэлігійных культураў (цэрквы і інш.) інвэнтарызуюцца як муніцыпалізаваныя.

38. Пры асноўным абсьледваньні зямель і будынкаў праводзіцца:

а) устаўленьне наяўнасьці маемасьці, яе склад, месцазнаходжаньне і належнасьць;

б) зьёмка і апісаньне зямельных вучасткаў, складаньне схэма тычных чарцяжоў на паасобныя вучасткі і эксплікацыі да іх;

в) абмер і апісаньне будынкаў і знадворных пабудоў, складаньне схэматычных чарцяжоў на кожны паверх будынкаў і эксплікацыі да іх;
г) ацэнка маёмасьцяў.

39. Пры інвэнтарызацыі зямель і будынкаў землякарыстальнікі, карыстальнікі і ўласнікі будынкаў абавязаны прадстаўляць па па-трабаваньню камунальных органаў маючыся ў іх дакумэнты на права карыстаньня зямлёй і будынкамі.

40. Узьнікаючыя пры інвэнтарызацыі зямель і будынкаў спрэчкі аб граніцах альбо аб праве карыстаньня, калі гэтыя спрэчкі немагчыма вырашыць на месцы, не прыпыняюць інвэнтарызацыі.

Спрэчны вучастак наносіцца на чарцёж па фактычных граніцах з паказаньнем спрэчных ліній, а да інвэнтарных дакумэнтаў дадаецца асобная запіска, у якой паказваецца сутнасьць спрэчкі.

Б. Апісаньне домаўладаньня і зьёмка зямельных вучасткаў

41. У сьпісах домаўладаньняў і зямельных вучасткаў паказваецца:
а) будаўнічы квартал;

б) назва вуліцы, завулку, пляцу і нумар (па вуліцы).

42. Інвэнтары нумар кожнага сядзібнага вучастку складаецца з нумару раёну, нумару кварталу і чарговага нумару вучастку ўнутры кварталу, напрыклад: інвэнтары нумар—№ 3—15—6 азначае, што вучастак знаходзіцца у 3-м раёне гораду, 15 квартале і зьяўляецца 6-м па чарзе ўнутры кварталу. Інвэнтарны нумар вучастка сельска-гаспадарчага значэньня складаецца з № раёну пазасядзібных зямель гораду і чарговага нумару ўнутры раёну. Інвэнтарныя нумары вучасткаў грамадзкага карыстаньня (вуліц, садоў, сквэраў, пляцоў і інш.) ўстанаўляюцца ў парадку агульнай іх нумарацыі па гораду.

43. У тых гарадох, у якіх праводзіцца геадэзычная зьёмка і складаецца агульны плян гораду, інвэнтарызацыя гарадзкіх зямель робіцца на падставе плянаў, складзеных пры агульнай зьёмцы; пры гэтым робяцца выкапіроўкі з агульных плянаў.

44. У тых гарадох, у якіх геадэзычная зьёмка не праводзіцца, інвэнтарызацыя гарадзкіх зямель праводзіцца ў парадку наступных артыкулаў гэтае інструкцыі.

45. Зьёмка сядзібных вучасткаў і вучасткаў грамадзкага карыстаньня робіцца прасьцейшымі прыёмамі, без ужываньня вугламерных інструмэнтаў. Лінейныя вымерваньні робяцца рулеткай, а пры вялікай даўжыні—стальнай лентай. Зьнімацца павінен вучастак у цэлым, ужыткі ўнутры яго і забудаваньня часткі вучастку. Даная зьёмкі заносіцца ў абрыс, які служыць падставай для складаньня схэматычнага чарцяжа вучасткаў (чарцёж складаецца у маштабе 1:500). На чарцяжу паказваюцца граніцы вучастку з усімі ўжыткамі, будынкамі, пабудовамі, якія на ім знаходзяцца.

У тых выпадках, калі сядзібныя вучасткі, якія ўваходзяць у склад таго ці іншага кварталу, знаходзяцца ў карыстаньні розных асоб, чарцяжы на кварталы ў цэлым не складаюцца. Калі-ж карыстаньне проходзіць цэлымі кварталамі, павінны складацца схэматычныя чарцяжы на кварталы (у маштабе 1:500).

46. Пасьля сканчэньня зьёмкі зямель грамадзкага карыстаньня і сядзібных вучасткаў павінен быць складзены схэматычны чарцёж гораду з паказаньнем і нумарацыяй усіх інвэнтарызаваных зямельных вучасткаў без нанясеньня ўнутранай сітуацыі.

47. Зьёмка зямель сельска-гаспадарчага прызначэньня, якія знаходзяцца па-за сядзібнай тэрыторыяй, праводзіцца на падставе тэадалітных ходаў (пракладзены ў мінімальнай колькасьці), якія складаюць замкнутыя палігоны. Пры мензурных зьёмках ужываюцца геомэтрычныя сеткі. Верцікальная зьёмка не праводзіцца.

Пункты тэадалітных ходаў, у мэтах іх захаваньня пры будучых работах, замацоўваюцца моцнымі знакамі. Зьёмка сітуацыі, ў залежнасьці ад мясцовых умоў і характару зьнімаемага контуру, робіцца тымі ці іншымі спрошчанымі спосабамі, прычым скарыстоўваюцца матэрыялы ранейшых зьёмак. Пры зьёмках павінны ўжывацца дальнамеры.

48. Пасьля сканчэньня зьёмачных работ складаюцца схэматычныя чарцяжы на паасобныя вучасткі і агульны схэматычны чарцёж зямель сельска-гаспадарчага прызначэньня (у маштабе 1:500) з паказаньнем на іх граніц вучасткаў і сітуацыі. Плянны арыентуюцца па магнітнаму мэрыдыяну і не ілюмінуюцца.

В. Правілы ацэнкі.

49. Для вызначэньня будаўнічага кошту вымернікаў для розных тыпаў будынкаў абсьледуемыя будынкi разьбіваюцца на клясы па прызначэньню будынкаў, клясы разьбіваюцца на катэгорыі па матэрыялу капітальных сьцен, катэгорыі—на разрады ў залежнасьці ад абрабленьня.

50. Будынкi разьбіваюцца на 4 клясы:

Кляса „А“—жылыя будынкi, г. зн. тыя, якія прызначаны для жыльля; з іх асобна выдзяляюцца будынкi, прызначаныя для устаноў.

Кляса „Б“—будынкi гандлёва-прамысловага і складзкага прызначэньня.

Кляса „В“—будынкi фабрычна-заводзкага тыпу, якія прызначаны для фабрычна-заводзкіх прадпрыемстваў.

Кляса „Г“—службовыя будынкi—канюшні, хлявы і інш.

Клясы „Д“—будынкi асобнага назначэньня—тэатры, музэі і інш.

51. Клясы падзяляюцца на катэгорыі:

Катэгорыя 1-ая—мураваныя будынкi.

„ 2-ая—драўляныя „

„ 3-ая—мешаныя і іншыя будынкi (глінабэтонныя і інш.).

52. Па абрабленьню катэгорыі падзяляюцца на разрады:

Разрад 1-шы: простае абрабленьне. Прыкметы: знадворку не атынкаваны і не абшыты, падлогі—простыя дасчатыя, не афарбаваная альбо проста афарбаваныя, дзьверы і вокны—проста афарбаваныя з жалезнымі прыладамі, печы утэрмаркаўскія, альбо галляндзкія простыя і рускія, у пакоях сьцены аклеены прастымі шпалерамі, альбо зусім без шпалераў, лесьвіцы драўляныя, жалезныя альбо простыя мураваныя, прыбіральні і сенцы халодныя

Разрад 2-гі, звычайнае альбо сярэдняе абрабленьне. Прыкметы: знадворку атынкаваныя альбо абшытыя і афарбаваныя масьлянай фарбай, падлогі дасчатыя, добра афарбаваныя, альбо просты паркет сасновы ці дубовы, унутры сьцены і столі атынкаваны і сьцены аклеены шпалерамі сярэдняй якасьці; печы галянцкія, пакрытыя добраю кахляю, апал цэнтральны, кухні з плітамі, дзьверы філёнчатыя, зьмнія рамы створчатыя, лесьвіцы драўляныя альбо мураваныя, клазэты наліўныя альбо з вадправодам.

Разрад 3-ці, добрае абрабленьне. Прыкметы: знадворку атынкаваныя з лепшым абрабленьнем, альбо часткова абліцованыя мураваныя будынкi, унутры сьцены, столі і пераборкі атынкаваны, сьцены і пераборкі аклеены добрымі шпалерамі, падлогі паркетныя дубовыя, дзьверы і вокны дубовыя альбо сасновыя, добра афарбаваныя, з добрымі меднымі прыладамі, у вокнах шыбы бемскія, лесьвіцы мураваныя альбо драўляныя добрага абрабленьня, апал як у разрадзе 2-м, клазэты і ванныя наліўныя альбо з вадаправодам.

У паказаную характарыстыку могуць уносіцца зьмены ў залежнасьці ад мясцовых умоў.

53. Гандлёва-складзкія будынкi розных катэгорый разьмяркоўваюцца на наступныя разрады:

Разрад 1-шы. а) Лабазы і склады халодныя без падлогі;

б) таксама з дасчатымі падлогамі і драўлянымі лесьвіцамі і міжпаверхавымі драўлянымі перакрыцьцямі;

в) таксама з мураванымі і каменнымі скляпеньямі і лесьвіцамі.

Разрад 2-гі. Крамы і магазыны простыя, цёплыя з падлогамі і паміжпаверхавымі драўлянымі перакрыцьцямі, з вокнамі і дзьвярмі, афарбаванымі масьлянай фарбай, сьцены атынкаваныя, печы галянцкія і ўтэрмаркаўскія.

Разрад 3-ці. Магазыны з вітрынамі, вокны вялікія з дубовымі альбо сасновымі рамамі, падлогі і столі добрай канструкцыі з жалезнымі балкамі, сьцены атынкаваныя добрага абрабленьня, лесьвіцы мэталёвыя альбо каменныя, печы кахляныя, апал цэнтральны.

Разрад 4-ты. Таксама агнэтрывалай сыстэмы з жалеза-бэтоннымі канструкцыямі і незгараемымі часьцямі.

54. Службовыя будынкi падзяляюцца на два разрады: капітальныя і палегчанага тыпу.

55. Па кожнай класе будынкаў устанаўляюцца па гарадох і асобна па сельскіх мясцовасьцях тыпавыя будынкi для кожнай катэгорыі і разраду; кошт іх пабудовы ўстанаўляецца складаньнем тэхнічнага каштарысу. Будаўнічы кошт аднаго кубамэтру для кожнага тыпу будынкаў выводзіцца дзяленьнем агульнага кошту будынку, вызначанага вышэй, паказаным спосабам на яго знадворны аб'ём.

Будынкi павінны быць тыповымі па роду будаўнічага матэрыялу, канструкцыі і абрабленьню, аб'ёму, плошчы асновы, агульнай карыснай плошчы, у тым ліку жылой, колькасьці кватэр (і іншых памяшканьняў) і пакояў (частак памяшканьняў) і ў адносіне да тэхнічнага апісаньня асноўных элементаў будынку, фундамэнту, сьцен, даху, пе-

ракрыццёў, апалу, лесвіц, дэвярэй, вакон, перабарак, спецыяльнага абсталявання і іншых прыкмет.

Калі на падставе апісаных даных выявіцца, што рад будынкаў не падыходзіць пад тыя ці іншыя тыповыя будынкi з прычыны значных адхіленняў ад іх, то ранейшая колькасць адабраных тыповых будынкаў павінна быць папоўнена.

56. Кошт кожнага ацэньваемага будынку ўстанаўляецца з будаўнічага кошту, кубаметру тыповага аднапаверхавага будынку адной з ім катэгорыі, пры гэтым уводзяцца паправачныя каэфіцыенты ў залежнасці ад наступных фактараў:

- а) колькасці паверхаў будынкаў,
- б) наяўнасці цэнтральнага апалу,
- в) наяўнасці вадаправоду і каналізацыі,
- г) ценнасці абраблення.

Па жаданна: а) выводзіць папраўкі на адхіленні ад сярэдняга тыпу будынкаў у залежнасці ад плошчы асновы альбо знадворнага аб'ёму ацэньваемых будынкаў і б) выводзіць самастойныя вымернікі для кожнага віду будынку ў залежнасці ад абраблення.

57. Будаўнічы кошт мезанінаў, вышковых памяшканняў і прыбудоў устанаўляецца асобна па іх кубатуры і кошту вымерніку гэтага роду памяшканняў.

58. Па тых будынках, па якіх праводзіцца індывідуальная ацэнка (арт. 50 гэтай інструкцыі), павінны быць распрацаваны асобныя расцэнкі на паасобныя элементы альбо часткі будынкаў. Гэтыя расцэнкі да іх ужывання на практыцы павінны быць правераны ў выбарачным парадку на радзе аб'ектаў.

59. Паправачныя каэфіцыенты на будаўнічы кошт аднаго кубаметру могуць быць прыняты наступныя:

а) для жылых каменных будынкаў, атынкаваных, сярэдняга абраблення кошт аднаго кубаметру аднапаверхавага будынку змяняецца пры пераходзе да двухпаверхавага на 3—4 проц., трохпаверхавага—9—10 проц., чатырхпаверхавага—11—12 проц., звыш чатырхпаверхавага—можна прыняць тую-ж расцэнку, як і для аднапаверхавага будынку.

Для жылых драўляных будынкаў сярэдняга абраблення будаўнічы кошт аднапаверхавага будынку змяняецца пры пераходзе да двухпаверхавага на 9—10 проц.;

б) сабекошт пабудовы цэнтральнага апалу да агульнага кошту будынку складае: для мураваных будынкаў аднапаверховых—8—15 проц., для шматпаверховых—7—12 проц.; для драўляных: аднапаверховых—10—12—проц., двухпаверховых 8—16 проц.;

в) вадаправод і каналізацыя складае ад 5 проц. да 15 проц. у драўляных і ад 4 проц. да 10 проц. у мураваных дамох ад агульнага кошту будынку (пры пачным апале) у залежнасці ад колькасці паверхаў, ценнасці канструкцыі і абраблення.

60. Будынкi, пабудаваныя ў 1923 годзе і пасьля яго, ацэньваюцца па выканаўчых каштарысах, пры гэтым унозяцца папраўкі ў зьвязку з зьменай цэн на будаўнічыя матэрыялы, рабёлу і транспарт да часу інвэнтарызацыі.

61. Абясцэненьне будынку, якое адбылася з прычыны яго нармальнага старэньня і якое патрэбна для ўстанаўленьня сапраўднага сучаснага) кошту, вызначаецца ў проц. да будаўнічага кошту будынку па наступнай формуле: $E=100 \times \frac{A}{D} \times \frac{A+D}{2D}$, у якой „E“—абясцэненьне ў проц. да будаўнічага кошту, „A“—лік гадоў фактычнай службы і „D“—даўгавечнасьць.

62. Пры вызначэньні абясцэненьня будынкаў трэба кіравацца сярэдня-тыповымі тэрмінамі даўгавечнасьці, устаноўленымі Народным Камісарыятам Камунальнай Гаспадаркі для будынкаў розных клясаў, катэгорый і канструкцый.

Мінулы тэрмін службы будынкаў устанаўляецца па году пабудовы, калі гэта магчыма высвятліць, а калі немагчыма—адняўце ад сярэдняй тыповай даўгавечнасьці будынкаў данай клясы, катэгорыі і канструкцыі таго тэрміну, які будынкi яшчэ могуць служыць.

63. Пры ненармальным умовах эксплёатацыі будынкаў для ўстанаўленьня сапраўднага кошту, вызначанага па формуле ў арт. 61, трэба ад паказанага кошту яшчэ адняць суму выдаткаў, якія патрэбны на ліквідацыю запушчанаьці будынку.

64. Ненармальнымі ўмовамі эксплёатацыі будынкаў лічацца: пажары, паводкі, апоўзні, несваечасовы рамонт і інш. неспрыяючыя ўмовы, якія паскорылі старэньне будынкаў.

Кошт работ вылічаецца па асобных элементах альбо частках будынку (фундамент і капітальныя сьцены, дах, падлогі, столі, дзьверы, вокны і г. д.), выходзячы з іх аб'ёмаў і арыентацыйных разьлікаў.

65. Калі вызначыць абясцэненьне будынкаў па паказаных правілах трудна (напрыклад для буйных будынкаў), абясцэненьне ўстанаўляецца па асобных элементах альбо частках будынкаў наступным парадкам:

а) устанаўляецца проц. зношанасьці асноўных элементаў і частак будынкаў;

б) прымаецца пад увагу ўдзельная вага гэтых элементаў і частак у агульным будаўнічым кошце будынку;

в) процант абясцэненьня ўсяго будынку вызначаецца як сярэдняе узвешанае абясцэненьне элементаў і частак, напрыклад:

	Фундамент	Сьцены	Паміжпаверх. перакрыццё	Да х	Пераборкі	Паллога	Знадворнае абрабленьне	Унутранае абрабленьне	Вокны	Дзвяверы	Апал і інш.	Вадаправоды і каналіз.ад.
Абясцэнваньне эле- мэнтаў і частак бу- дынку	10	15	15	30	30	30	20	20	20	10	20	10
Удзельная вага эле- мэнтаў і частак да бу- даўнічага кошту бу- дынку ў %/о.	7,5	19,6	11,8	9,6	2,3	9,6	1,0	6,0	5,7	3,1	17,7	3,1

Працэнт абясцэнваньня будзе: $(10 \times 7,5 + 15 \times 9,6 + 15 \times 11,8 + 30 \times 9,6 + 30 \times 2,3 + 30 \times 9,6 + 20 \times 1,0 + 20 \times 6,0 + 20 \times 5,7 + 10 \times 3,1 + 20 \times 17,7 + 10 \times 3,1) : 100 = 18,6$ проц.

У в а г а. Паказаныя ў пунктах 61—65 спосабы вызначэньня абясцэнваньня будынкаў могуць быць скарыстаны для ўзаемнага кантролю.

66. Калі будынкi па свайму стану ня могуць несці службы па свайму прызначэньню і аднаўленьне альбо рамонт іх няэтазгодны, яны ацэньваюцца па кошту і якасьці астаўшыхся матарыялаў з адняцьцем кошту разборкі будынкаў і прывядзеньня матарыялаў у таварны від.

Калі паасобныя часткі зруйнаванага будынку могуць быць скарыстаны для аднаўленьня, перабудовы альбо надбудовы (напрыклад, фундамент, сьцены і г. д.), яны ацэньваюцца па іх будаўнічаму кошту з падлікам абясцэнваньня, якое вызначаецца ў залежнасьці ад стану будаўнічых матарыялаў.

67. Будынкi асобага прызначэньня (тэатры, музэі і г. д.) ацэньваюцца індывідуальна па павялічаных расцэнках.

68. Пабудовы ацэньваюцца па правілах, устаноўленых для будынкаў.

Г. Складаньне зводак па інвэнтарызацыі.

69. Органы камунальнай гаспадаркі складаюць зводкі даных інвэнтарызацыі па 8 былых акруговых гарадох і гарадох Барысаву і Рэчыцы не пазьней 3-хмесячнага тэрміну пасья сканчэньня работ па інвэнтарызацыі і падаюць у гарсавет на зацьверджаньне. Пасья зацьверджаньня копіі зводак безадкладна падаюцца ў Народны Камісарыят Камунальнай Гаспадаркі і ў мясцовы фінансавы орган.

Зводкі даных па інвэнтарызацыі па астатніх гарадох і сельскіх мясцовасьцях складаюцца не пазьней мясечнага тэрміну пасья сканчэньня работ і падаюцца на зацьверджаньне РВК. Пасья зацьверджаньня копіі зводак таксама падаюцца фінансавому органу і Народнаму Камісарыяту Камунальнай Гаспадаркі. Зводкі складаюцца па формах №8 №і 9.

III. Інвентарызацыя маемасьцяў знадворнага дабрабыту.

70. Інвентарызацыя маемасьцяў знадворнага дабрабыту праводзіцца па ўсіх гарадох і мястэчках БССР.

71. Інвентарызуюцца наступныя маемасьці:

а) штучныя шляхавыя пабудовы (масты, віадукі, трубы з маючымі-ся пры іх пабудовамі: ледарэзамі, вадаспускамі, латкамі і інш.), брукі, шосы, дамбы, узьбярэжныя замацаваньні, адхілы і г. д.;

б) пераходныя і іншыя тратуары, якія прылягаюць да домаўладаньняў;

в) пераправы, якія не ўваходзяць у склад камунальных прадпрыемстваў;

г) прадметы абсталяваньня вулічнага асьвятленьня, якія не ўваходзяць ў склад маемасьцяў камунальных прадпрыемстваў;

д) зялёныя насаджэньні па вуліцах, сквэры, бульвары, грамадзкія сады, паркі і іншыя зялёныя насаджэньні грамадзкага карыстаньня;

е) грамадзкія прыбіральні;

ж) студні грамадзкага карыстаньня і штучныя вадаёмы;

з) абсталяваньне звалак і асенізацыйных палёў;

і) абсталяваньне могільнікаў;

к) крытыя рынкі і часовыя пераносныя пабудовы на вуліцах і пляцох (павеці, кіёскі і г. д.).

л) гістарычныя помнікі;

м) мэханічныя знарады;

н) перавозачны інвэнтар;

о) розны гаспадарчы інвэнтар.

Пэралічаныя ў гэтым пункце маемасьці, калі яны ўваходзяць у склад домаўладаньняў і камунальных прадпрыемстваў, інвентарызуюцца на падставе гэтых-жа правіл, але ўключаюцца ў склад адпаведных домаўладаньняў і прадпрыемстваў.

72. Перад інвентарызацыяй шляхавых пабудоў трэба зрабіць рэгістрацыю вуліц, праездаў, пляцоў грамадзкага карыстаньня, узьбярэжных і шляхоў у межах чарты гораду альбо мястэчка.

73. Рэгістрацыя заключаецца:

а) у складаньні сьпісаў вуліц, праездаў, узьбярэжных і шляхоў з паказаньнем іх назвы, даўжыні, шырыні і агульнай плошчы (форма № 10);

б) у нанясеньні на плян гораду неадзначаных на ім вуліц, праездаў, пляцоў, узьбярэжных і шляхоў, а калі пляну няма—ў складаньні адпаведных схэматычных чарцжоў і сеткі.

Месца разьмяшчэньня пабудоў адзначаецца на пляне ўмоўнымі знакамі.

У тых выпадках, калі у даным горадзе праводзіцца зьёмка, даныя для паказнай рэгістрацыі бяруцца з матэрыялаў зьёмкі.

74. Вучот шляхавых пабудоў робіцца ў парадку іх паступовага

разьмяшчэньня па вуліцах, праездах, шляхох і пляцох з складаньнем апісаньняў па ўстаноўленых формах (фор. №№ 11, 12, 13 і 14).

75. Будаўнічы кошт мастоў і труб вызначаецца панажэньнем кошту 1 кв. мэтру плошчы гарызантальнай праекцыі гэтых пабудоў на ўсю іх плошчу. Кошт гэты ўстанаўляецца асобна для кожнага тыпу гэтых пабудоў у залежнасьці ад іх матэрыялу і канструкцыі. Для гэтага на кожную тыповую пабудову складаецца тэхнічны каштарыс і кошт вымерніку (1 кв. мэтр плошчы) ўстанаўляецца дзяленьнем агульнага будаўнічага кошту адпаведнай тыповай пабудовы на плошчу яе гарызантальнай праекцыі.

76. Працэнт абясцэньня пабудовы (маста альбо трубы) пры нармальным умовах, які патрэбны для ўстанаўленьня яе сапраўднага кошту, вызначаецца па формуле, паказанай у п. 61 гэтай інструкцыі, а пры ненармальным умовах—па п. п. 63 і 64. Тэрміны даўгавечнасьці ўстанаўляюцца ў парадку п. 62 гэтай інструкцыі. Кошт пабудоў, якія ня могуць несці далейшую службу, ўстанаўляецца па п. 66 гэтай інструкцыі.

77. Будаўнічы кошт шасы ўстанаўляецца выходзячы з агульнай яе плошчы і кошту 1 кв. мэтр. гэтага тыпу шасы па мясцовых умовах у момант інвэнтарызацыі.

Сапраўдны кошт у момант інвэнтарызацыі ўстанўляецца зьмяншэньнем сумы яе будаўнічага кошту на кошт капітальнага рамонту, які быў-бы патрэбен для прывядзеньня шасы ў той від, які яна мела ў момант пабудовы. Калі-ж шаса няпрыгодна для службы, яе сапраўдны кошт ўстанаўляецца па наступнай формуле:
$$E = \frac{A}{D} \times \frac{A+D}{2D}$$
 уякой E—абясцэненне ў руб., H—кошт поўнага перабрукаваньня у момант ацэнкі, A—лік гадоў фактычнай службы ад моманту пабудовы альбо апошняга перабрукаваньня і D—час ад пабудовы да перабрукаваньня альбо час паміж двума перабрукаваньнямі.

Абясцэненне бруку ад зраўнаваньняў, якія адбыліся з асобных прычын (наводкі, апоўзні і інш.), вылічваецца па кошту работ, якія неабходны для аднаўленьня бруку і для прывядзеньня яго ў той від, які ён меў-бы пры нармальным зносе.

79. Дамбы ацэньваюцца па іх паасобных вучастках у залежнасьці ад тыпу іх папярэчнага профілю, роду ўмацаваньня палатна, адхілаў і інш. За вымернік для вызначеньня будаўнічага кошту прымаецца 1 пагонны мэтр дамбы. Будаўнічы кошт вымерніку вылічваецца з сумы кошту работ па пабудове землянога цела дамбы, ўмацаваньня землянога палатна і адхілу на 1 паг. мэтр.

Сапраўдны альбо фактычны кошт кожнага з вучасткаў вылічваецца зьмяншэньнем яго будаўнічага кошту на суму, якая патрэбна для прывядзеньня дамбы ў той від, які яна мела пры яе пабудове.

Будаўнічы і фактычны кошт у момант ацэнкі ўстанаўляецца сумай кошту паасобных яе вучасткаў.

80. Ацэнка пераходных і іншых тратуараў робіцца па правілах якія ўстаноўлены для брукаў (п. 78 гэтай інструкцыі).

81. Ацэнка рознага абсталяваньня, вулічнага асьвятленьня і інвэнтару робіцца па наступных правілах:

а) першапачатковы кошт рознага абсталяваньня інвэнтару, якое мае характар прамысловых вырабаў, як: машыны, тэхнічнае абсталяваньне, струмэнты і г. д., устанавліваецца па кошту новай маемасьці па сучасных цэнах, пры гэтым першапачатковы кошт дапаможных прыладаў і прыстасаваньняў (рэмні, фундамэнт, мантажныя краны і г. д.) паказваюцца па кожнай машыне паасобку;

б) цэны на прадметы абсталяваньня і інвэнтару устанавліваюцца па існуючых прайскурантах тых прадпрыемстваў, марку якіх яны носяць, альбо іншых прадпрыемстваў, якія вырабляюць гэтакае абсталяваньне і інвэнтар; маемасьці, якія ня маюць маркі прадпрыемства, у каторых яны куплены, ацэньваюцца на падставе прапаноў альбо прайскурантаў цэнтральных альбо мясцовых дзяржаўных фірм;

в) пры ацэнцы абсталяваньня і інвэнтару трэба ўключыць у іх кошт сапраўдныя выдаткі па перавозцы і ўстаноўцы, пры гэтым кожны з гэтых коштаў паказваецца паасобку ад кошту ацэньваемых прадметаў. Кошт перавозкі вызначаецца на падставе дакумэнтаў, якія пацьвярджаюць гэту перавозку, а кошт устаноўкі—на падставе маючыхся альбо складаемых тэхнічных каштарысаў;

г) першапачатковы кошт жывога інвэнтару і гаспадарчага інвэнтару (мэбля, калёсы, запражкі і інш.) устанавляецца на падставе існуючых у час інвэнтарызацыі цэнтральных альбо мясцовых дзяржаўных і каперацыйных цэн;

д) абсталяваньне гэта, калі яно знаходзіцца пад веданьнем іншых устаноў (не камунальных) альбо камунальных прадпрыемстваў, уключаецца у склад маемасьці гэтых устаноў і прадпрыемстваў; інвэнтары сьпіс робіцца па форме № 15.

82. Інвэнтарныя сьпісы грамадзкіх садоў, сквэраў, бульвараў, паркаў, могільнікаў і вулічных зялёных насаджэньняў праводзяцца па форме № № 16 і 17. Кошт зялёных насаджэньняў у парках, сквэрах, фруктовых садох і садох грамадзкага карыстаньня, устанавляецца па кошту вырошчваньня паасобных пладовых, дэкарацыйных і іншых дрэў у мясцовых пітомніках і выдаткаў па іх перавозцы і пасадцы, пры гэтым трэба складаць расцэначныя нормы ў залежнасьці ад узросту расьлін. Помнікі на могільніках ня ўлічваюцца і не ацэньваюцца.

83. Інвэнтарызацыя студняў, грамадзкіх прыбёральняў, вяртаўніцкіх будак, кіёскаў, ларкоў і інш. робіцца па форме № 18; ацэнка іх робіцца па правілах ацэнкі будынкаў.

84. Мэханічнае абсталяваньне, гаспадарчы і перавозачны інвэнтар і інш. абсталяваньне ацэньваецца па арт. 81 гэтай інструкцыі.

85. Інвэнтарныя справы вядуцца па групам маемасьцяў, пералічаных у п. 71 гэтай інструкцыі, рэгістрацыя маемасьцяў і бягучых зьмен праводзіцца па картках формы № 19.

IV. Інвэнтарызацыя маемасьцяў камунальных прадпрыемстваў.

86. Вучоту і ацэнцы падлягае ўся маемасьць прадпрыемстваў, якая па свайму характару адносіцца да асноўнага капіталу і якая ў момант інвэнтарызацыі знаходзіцца на прадпрыемстве, як:

А) Будынкi:

- а) будынкi вытворчага значэння (фабрычна-завдозкія будынкi майстэрні і г. д.);
- б) будынкi, якія абслугоўваюць прадпрыемства (канторы, склады і г. д.);
- в) жылыя і іншыя будынкi, якія абслугоўваюць патрэбы рабочых і служачых прадпрыемства (казармы для рабочых, школы, больницы, лазьні і інш.).

Б) Пабудовы:

Ваданпорныя башні, трубаправоды, каналізацыі і інш., фільтры, адстойнікі, рэйкавыя шляхі, паветраная і кабельная праводка і г. д.

В) Сілавыя ўстаноўкі:

Паравыя ўстаноўкі, вадзяныя рухавікі, рухавікі ўнутранага згарання, электраўстаноўкі.

Г) Тэхнічнае абсталяваньне і машыны:

Трансмiсіі, машыны, станкі, помпы і інш.

Д) Мэханічны рухавы склад:

Трамвайныя вагоны, аўтобусы, таксаматоры і інш.

Е) Струмэнты вымяральныя і рабочыя.

Ж) Гужавы транспарт (жывы і мёртвы інвэнтар).

З) Іншы інвэнтар, які не ўваходзіць у пералічаныя групы.

І) Супрацьпажарнае абсталяваньне.

К) Землі, нетры, воды і лясы, якія належаць да прадпрыемства, апісваюцца паасобку і не ацэньваюцца.

87. Не інвэнтарызуецца маемасьць, якая знаходзіцца ў складзе і якая не ўваходзіць у сыстэму вытворчару данага прадпрыемства, дробныя малакаштоўныя прадметы і іншая маемасьць, тэрмін службы якой менш аднаго году.

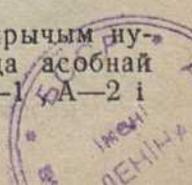
Запасныя часьці да сілавых установак, машын і абсталяваньня, якія неабходны для правільнай і безастановачнай работы прадпрыемства ў цэлым і паасобных яго частак, павінны інвэнтарызавацца, хаця-б яны і хаваліся ў складзе.

88. Уся інвэнтарызуемая маемасьць заносіцца ў інвэнтарныя спісы па паасобных будынках, карпусох, вучастках, аддзяленьнях і г. д., пры гэтым самыя спісы складаюцца паасобна для кожнага аддзелу, службы, вытворчасьці.

Маемасьць паасобных служб, якая знаходзіцца у будынках і памяшканьнях іншых служб, заносіцца ў спіс па належнасьці яе да адпаведнай службы.

89. Інвэнтарны спіс складаецца па форме № 20, прычым нумарацыя ўстанаўляецца па розных групам, адзначаецца асобнай літарай, напрыклад: паасобныя будынкi адзначаюцца А—1, А—2 і г. д., пабудовы Б—1, Б—2 і г. д.

№ 1953 ДА 899

90. Тэхнічная маемасьць падзяляецца на 2 групы:

а) Сілавая ўстаноўкі, г. зн. машыны, якія непасрэдна не прымаюць удзелу ў працэсе вытвару, а служаць толькі для прывядзеньня гэтага вытвару у рух, як: рухавікі ветраныя, вадзяныя, паравыя, электрычныя і інш.

б) Тэхнічнае абсталяваньне, г. зн. тое, якое прымае ўдзел у вытвары машыц, як: станкі, вальцы, прэсы і інш.

91. Апісаньне маемасьці робіцца на пабудовах: а) назва і назначэньне пабудоў, матарыял сыцен, разьмеры, год пабудовы, год пачатку эксплёатацыі, тэхнічнае становішча, процант зношанасьці, адзнакі аб умовах эксплёатацыі ў мінулым і б) на абсталяваньню: назва і назначэньне прадметаў, сыстэмы, тып, фабрычны нумар, матарыял, тыповыя разьмеры альбо вага, год пачатку эксплёатацыі, тэхнічнае становішча, процант зношанасьці, адзнакі аб умовах эксплёатацыі ў мінулым.

Будынкі апісваюцца па правілах, паказаных у п. п. 41 і 42 гэтае інструкцыі і па формах, якія дадаюцца да гэтых пунктаў (№ № 1—5)

Даныя апісаньня будынкаў, паказанья ў памянёных формах картак, пераносяцца у картку № 20.

92. Апісаньне машын і абсталяваньня праводзіцца з усім неабходным камплектам маючыхся пры іх дапаможных прыладаў і прыстасаваньяў (рэмні, фундамэнты для ўстаноўкі, краны і інш.).

93. Прыкладны пералік даных для розных машын і абсталяваньняў:

1) Для паравых катлоў:

Фірма, сыстэма, фабрычны нумар, вадатрубы, батарэйны з адной жаравой трубой, з 2 жаравымі трубамаі, наверхня нагрэву ў квадратных мэтрах, даўленьне пару ў атмасфэрах, час апошняй спробы катла тэхнічным наглядам.

2) Для паравых машын:

Фірма, сыстэма, фабрычны нумар, гарызантальная, верцікальная, аднацыліндравая, 2-хцыліндравая, лік конскіх сіл, лік зваротаў, дыямэтр цыліндраў (пры 2-хцыліндравых машынах трэба паказаць дыямэтр абодвух цыліндраў), ход поршню, кандэнсатр даўленьне пару і інш.

3) Для лёкамабіляў:

Тое-ж, што і для паравых машын.

4) Для цеплавых рухавікоў:

Фірма, сыстэма, фабрычны нумар, газавы, бэнзінавы альбо нафталы, лік сіл, гарызантальны альбо верцікальны і інш.

5) Для газа-гэнэратараў:

Фірма, сыстэма, фабрычны нумар, лік конскіх сіл, лік п е ч а

6) Для турбін:

Фірма, сыстэма, фабрычны нумар (жанвіль, фрэнсіс і інш.), лік-сіл, вышыня паданьня вады і інш.

7) Для вадзяных калёс:

Драўлянае альбо мэталёвае, верхненаліўное, сярэднябойнае, падліўное, шырыня обаду, дыяметр каляса, вышыня паданьня вады і інш.

8) Для паравых помп, альбо правадных:

Фірма, сыстэма, фабрычны нумар, дыяметр цыліндраў паравога і вадзянога, ход поршня, вытворчасць у час (у літрах) і інш.

9) Для інжэктараў:

Фірма, сыстэма, фабрычны нумар, вытворчасць у літрах у гадзіну і інш.

10) Для дынама-машын:

Фірма, сыстэма, фабрычны нумар, магутнасць у кілёватах, амперах, вольтах, лік зваротаў у хвіліну і інш.

11) Для электраматораў:

Фірма сыстэма, фабрычны нумар, магутнасць у конскіх сілах, лік зваротаў у хвіліну, ампэр і вольт.

12) Для бакаў і рэзервуараў:

Назначэньне, драўляны альбо жалезны, круглы альбо простакутны, адкрыты, альбо закрыты, ёмістасць у літрах і інш.

13) Для трансмісій:

Дыяметры і даўжыня валоў, лік падшыпнікаў, іх дыяметр.

14) Для пара- і вадаправоду:

Матарыял труб (чыгун, жалеза), дыяметр і даўжыня трубаправоду, асобна кожнага дыяметру і інш.

15) Для рэмнаў:

Матарыял, шырыня даўжыня таўшчыня і інш.

16) Для такарных станкоў:

Фірма, сыстэма, фабрычны нумар, вышыня цэнтраў над сталом, адлегласць паміж цэнтрамі, вага станка ў кгр. і інш.

17) Для сьвідравальных станкоў:

Фірма, сыстэма, фабрычны нумар, ручны альбо прыводны, дыяметр сьвярла і інш.

94. Пры інвэнтарызацыі гарадзкой сеткі прадпрыемстваў: вадаправодных і каналізацыйных трубаправодаў, трамвайнай і электрыч-

най сеткі, апісаньне робіцца з натуры па паасобных вучастках, вуліцах, праездах і г. д., кіруючыся пры гэтым існуючым плянам гэтай сеткі, калі ён ёсьць; калі-ж яго няма, то яго трэба скласьці як асноўны дакумэнт. Апроч таго павінны быць скарыстаны ўсе маючыяся каштарысы, справаздачы, рабочыя чарцяжы і іншыя матарыялы, якія маюць дачыненне да паказаных пабудоў.

95. Апісаньне паказаных у арт. 94 пабудоў робіцца па формах №№ 21, 22, 23, 24. Пасьля сканчэньня вучоту і апісаньня па гэтых формах усе аднародныя віды маемасьці групуюцца па асноўных прыкметах (па матарыялу, па дыямэтру сячэньня, тыпу і г. д.) і паказваюцца ў картцы формы № 25.

96. Пры апісаньні маемасьці пры кожным аб'екце адзначаецца: 1) працуе, 2) знаходзіцца ў рэзерве, 3) не скарыстоўваецца ў вытворчасці, 4) умоўна нягоднае.

97. Ацэнка тэхнічнай і іншай маемасьці камунальных прадпрыемстваў праводзіцца мэтадамі, паказанымі ў арт. 81, п. п. „а“, „б“, „в“ і „г“ гэтай інструкцыі.

98. Пасьля складаньня сьпісаў і ацэнкі ўсе матарыялы па інвэнтарызацыі перадаюцца ў бухгалтэрыю камгасу, трэсту, калі прадпрыемствы аб'яднаны ў трэст, альбо прадпрыемству, калі яны пераведзены на гаспадарчы разрахунак—для ўтварэньня і відзеньня картатэкі.

99. Інвэнтарныя карткі вядуцца асобна па кожнаму прадпрыемству і па кожнаму віду маемасьці, а менавіта: 1) будынках, 2) пабудовах, 3) сілавых устаноўках, 4) тэхнічнаму абсталяваньню і машынах, 5) мэханічнаму рухавому складу, 6) інструмэнтах, 7) гужавому транспарту (жывы і мёртвы інвэнтар), 8) супроцьпажарнаму абсталяваньню, 9) іншаму інвэнтару.

Па кожнаму віду маемасьці даецца падрабязнае апісаньне: разьмер (аб'ём, даўжыня і інш.), марка, № і ўсе іншыя адзнакі, якія характарызуюць колькасьць, кошт адзінкі, і агульная сума кошту ўсіх аднародных прадметаў (арт. 91 гэтай інструкцыі); апроч таго ўлічваюцца даныя, паказаныя ў арт. 96 гэтае інструкцыі (форма № 25).

V. Інвэнтарызацыя маемасьці пажарнай аховы.

100. Непасрэднае правядзеньне работ па інвэнтарызацыі маемасьці пажарнай аховы ўскладаецца на мясцовыя пажарныя органы, пад ведамамі якіх знаходзіцца паказаная маемасьць.

101. Пажарная маемасьць інвэнтарызуецца як маемасьць пажарнай каманды ў цэлым, а не па паасобных яе частках.

102. Вучоту і ацэнцы падлягаюць:

- а) будынкi, якія непасрэдна скарыстоўваюцца пад пажарныя дэпо і пажарныя сараі, пад канюшні і гаражы, склады, канторы, жыллё для пажарных і іншыя пажарныя патрэбы, пажарныя каланчы, вучэбныя башні і іншыя;
- б) пажарны авоз (аўтамабільны і конны);
- в) коні;

г) пажарны інвэнтар за выключэннем дробных малакаштоўных прадметаў.

103. Вучот і ацэнка робіцца па метадах, паказаных у гэтай інструкцыі для іншых маемасьцяў (форма № № 26 і 27).

104. Будынкi інвэнтарызуюцца парадкам, які паказан у гэтай інструкцыі для муніцыпалізаваных будынкаў.

Калі пажарная каманда займае толькі частку камунальнага будынку, а большая частка займаецца іншай установай альбо прадпрыемствам то маемасьць заносіцца ў маемасьць установы, прадпрыемства, альбо пажарнай каманды па распараджэньню органаў камунальнай гаспадаркі.

105. Пры вучоце і ацэнцы маемасьці пажарнай аховы па п. „б“ арт. 102 гэтай інструкцыі кожны від маемасьці, а таксама і паасобныя яго групы адзначаюцца літарамі, а прадметы нумаруюцца лічбамі.

106. Інвэнтарызацыя пабудоў пажарнай сыгналізацыі (кабелі, паветраныя электрычныя праводкі і інш.) праводзіцца па паасобных вуліцах, завулках і інш., з скарыстоўваньнем існуючых плянаў сыгналізацыі. Выяўленья ў працэсе работы недакладнасьці ў плянах выпраўляюцца.

Пасьля сканчэньня вучоту і складаньня сьпісаў маемасьці па паказаных формах апісаная маемасьць групуецца па яе асноўных прыкметах (па тыпу, разьмерах, матарыялу) і заносіцца ў карткі па формах № № 28 і 29.

107. Пасьля сканчэньня апісаў ацэнкі маемасьці ўсе матарыялы па інвэнтарызацыі перадаюцца ў бухгалтэрыю адпаведнага органу пажарнай аховы, калі гэтакая бухгалтэрыя ёсьць, а калі яе няма, то ў бухгалтэрыю камгасу для занясьня ўсіх даных у карткі аднаведных узораў.

108. Пры вядзеньні картак маемасьць, якая ўваходзіць:

1) у групу „б“ арт. 102 падзяляецца на падгрупы: аўтамабільныя абоз, конны абоз;

2) у групу „г“ арт. 102—на падгрупы:

- а) ручныя пажарныя лесьвіцы;
- б) ручныя пажарныя помпы і іх прыналежнасьці;
- в) пажарныя рукавы і прыналежнасьці;
- г) ламавы пажарны інструмэнт;
- д) спасацельныя прылады;
- е) прылады для дыханьня і знаходжаньня ў дыме;
- ж) ахоўныя прылады (перасьцярожныя);
- з) прылады для асьвятленьня;
- і) сыгналныя прылады;
- к) прадметы снараджэньня пажарных;
- л) конская збруя;
- м) мэханічныя сродкі агнетушэньня;
- н) прыналежнасьці аўтаматычнага агнетушэньня;

3) у групу „д“ арт. 102—на падгрупы:

- а) кабелі;
- б) паветраныя электрычныя пабудовы;

в) абсталяваньне станцый і ізвешчацелі;

4) будынкі заносяцца ў карткі на формах, якія ўстаноўлены для муніцыпалізаваных будынкаў;

109. Намэнклатура пажарнай маемасьці па паасобных групам, якая павінна інвэнтарызавацца, выдаецца Кіраўніцтвам Камунальнай Гаспадаркі.

VI. Інвэнтарызацыя абсталяваньня нацыяналізаваных і муніцыпалізаваных памяшканьняў, канторскага, гаспадарчага і інш. інвэнтару, які знаходзіцца пад веданьнем органаў мясцовых саветаў.

110. Інвэнтарызуюцца наступныя катэгорыі маемасьці:

- а) абсталяваньне памяшканьняў;
- б) мэханічны транспарт;
- в) жывы інвэнтар.
- г) канторскі і гаспадарчы інвэнтар;
- д) іншы інвэнтар;

111. Паравыя катлы пры цэнтральным апале, а таксама вадарэправодныя і каналізацыйныя ўстаноўкі пры домаўладаньнях інвэнтарызуюцца у парадку правіл інвэнтарызацыі будынкаў; электрычная праводка ўнутры будынкаў за выключэньнем арматур не інвэнтарызуецца.

112. Апісаньне інвэнтарызуемай маемасьці праводзіцца па форме № 3 па паасобных групам, перанясенне прадметаў з аднае групы ў другую не дапушчаецца.

113. Опіс маемасьці складаецца асобна для кожнай гаспадарчай адзінкі, у непасрэдным карыстаньні якой знаходзіцца даная маемасьць.

114. Пры вучоце віды маемасьці і групы адзначаюцца літарамі, а паасобныя прадметы нумаруюцца лічбамі. Літарныя адзнакі і інвэнтарныя №№ з штампам альбо пячаткай установы прымацоўваюцца да кожна прадмету, а дзе немагчыма, астатнія прадметы клеймяцца асобнымі пячаткамі і пачатковымі літарамі установы.

115. Пры апісаньні паказваецца: тып альбо сыстэма, фірма, фабрычны нумар, год вырабу, год пачатку эксплёатацыі, асноўныя разьмеры альбо вага і інш. характэрныя адзнакі, таксама робяцца адзнакі аб станавішчы маемасьці: годнае скарыстоўваемае, годнае нескаррыстоўваемае, нягоднае, ліквіднае, лом, у разэрве, у рамонце.

116. Пры апісаньні і ацэнцы аднародных прадметаў прапануецца рабіць апіс не прадметны, а групавы і камплектны і ацэнку іх праводзіць шляхам разьбіўкі цэлай партыі на адну, дзьве, тры і г. д. групы у залежнасьці ад стану апісваемых прадметаў у момант апісу.

117. Ацэнка маемасьці робіцца агульнымі мэтадамі, паказанымі ў інструкцыі.

118. Інвэнтарызацыя кніг вядзецца па форме № 31, а зводка—па форме № 32.

VIII. Рэгістрацыя зьмен у складзе, стане і кошце маемасьці мясцовых саветаў і гарадзкіх домаўладаньняў.

119. Бягучая рэгістрацыя зьмен ускладаецца на тыя органы, пад ведамама якіх і на вучоце якіх маемасьць знаходзіцца.

120. Па зямельных вучастках рэгіструюцца:

- а) зьмены ў назве месцазнаходжання вучасткаў;
- б) зьмена землякарыстанняў;
- в) зьмена у асноўных прававых момантах, якія характарызуюць скарыстаньне;
- г) зьмена ў граніцах і разьмерах вучастку;
- д) зьмена на ўнутранай сітуацыі вучасткаў за выключэньнем зьмен і плошчы хатніх гарадаў за кошт двара і наадварот;
- е) вучот уноў адведзеных пад забудовкі і перададзеных ў арэнду вучасткаў з паказаньнем знадворных граніц і ўнутранай сітуацыі вучасткаў;
- ж) зьмены ў складзе каштоўных насаджэньняў.

121. Па муніцыпалізаваных, нацыяналізаваных і каперацыйных будынках рэгіструюцца;

- а) зьмена карыстальнікаў жылымі і няжылымі будынкамі з вучотам асноўных момантаў, якія характарызуюць умовы карыстаньня;
- б) пабудова новых, набыцьцё і муніцыпалізацыя жылых і няжылых будынкаў;
- в) дэмуцыпалізацыя, дэнацыяналізацыя, продаж, знос, зруйнаваньне і зьнішчэньне цалкам альбо часткова жылых і няжылых будынкаў ад пажару, апоўзьяў, паводак і інш. прычын;
- г) аднаўленьне ненаселеных будынкаў, пашырэньне, надбудова, прыбудова і перабудова жылых і няжылых будынкаў;
- д) утварэньне капітальнага рамонту для ліквідацыі запусьчанаьці будынку (нармальны капітальны рамонт, які складае ад 1,6 проц. +1,9 проц. для драўляных і 0,4 проц.—0,8 проц. для мураваных будынкаў іх будаўнічага кошту), а таксама бягучы рамонт не рэгіструюцца;
- е) усе зьмены ў пляне будынкаў (апроч служб), куды адносяцца, апроч паказаных у п. „г“, зьмены у колькасьці пакояў, кватэр пабудова, альбо разборка сьцен і пераборак, пашырэньне альбо змяншэньне жылой, гандлёва-складачнай плошчы, прабіўка альбо закладка ваконных і дзьвярных праёмаў, устаноўка альбо разборка печак і інш.;
- ж) пабудова новых тратураў, якія прылягаюць да домаўладаньняў;
- е) пабудова і знос агароджаў і платоў;
- і) далучэньне будынкаў да вадаправоднай, каналізацыйнай і асьвятляльнай сеткі;
- к) зьмены ў кошыце муніцыпалізаваных домаўладаньняў, якія ўтварыліся ў складзе і тэхнічным становішчы будынкаў звыш паказаных прычын і ад амартызацыі.

122. Па прыватных дамох рэгіструюцца:

- а) зьмена ўласьнікаў будынкаў;
- б) пабудова, пашырэньне, надбудова і знос будынкаў.

Бягучая рэгістрацыя прыватных будынкаў вядзецца толькі тады, калі папярэдне ўтворана іх абсьледваньне ў парадку зямельнай рэгістрацыі, альбо калі ўтвораецца спэцыяльны вучот і ацэнка прыват-

нага жыльлёвага фонду, калі пры гэтым падлічана карысная (жылая і абслугоўваючая) плошча, то вядзецца таксама рэгістрацыя зьмен гэтай плошчы.

123. У сельскіх мясцовасьцях інвэнтарызацыя зьмен рэгіструецца толькі па муніцыпалізаваным фондзе.

124. Па тэхнічных пабудовах знадворнага дабрабыту, камунальных прадпрыемствах і пажарнай ахове рэгіструюцца:

а) новыя пабудовы і знос старых;

б) аднаўленьне, пашырэньне, пераабсталяваньне і дабудова пабуд.;

в) капітальны рамонт, які робіцца для ліквідацыі запушчанаьці пабудоў;

г) зруйнаваньне альбо зьнішчэньне пабудоў ад пажару, апоўзеньняў, паводкі і інш. прычын;

д) зьмены ў кошце пабудоў, якія адбыліся ад зьмен у складзе і тэхнічным становішчы маемасьці, а таксама ад амартызацыі.

125. Па сілавых устаноўках, тэхнічнаму абсталяваньню і машынах, мэханічных знарадах, мэханічнаму транспарту, буйнаму супроцьпажарнаму абсталяваньню і інш. маемасьці рэгіструецца:

а) набыцьцё і продаж маемасьці;

б) перадача маемасьці ў карыстаньне ўстаноў, грамадзкім арганізацыям і іншым карыстальнікам;

в) аднаўленьне, пераабсталяваньне і капітальны рамонт, якія робяцца для ліквідацыі запушчанаьці;

г) зьмены ў кошце маемасьці, якія ўтварыліся ад зьмен у складзе і тэхнічным становішчы і ад амартызацыі.

126. Па іншых відах маемасьцяў (жывы, гаспадарчы і іншы інвэнтар) рэгіструюцца зьмены ў складзе маемасьці: набыцьцё новай маемасьці, продаж маемасьці, перадача ў часовае карыстаньне, выбыцьцё з складу маемасьці з прычыны амартызацыі, зьнішчэньня і ад іншых прычын, а таксама і зьмены ў кошце з прычыны зьмены ў складзе і амартызацыі маемасьці.

127. Рэгістрацыя бягучых зьмен адкрываецца непасрэдна пасля складаньня інвэнтарных опісаў на пасобныя аб'екты, якія праводзяцца ў парадку асноўнай інвэнтарызацыі.

Пры гэтым да моманту складаньня інвэнтарызацыі па данаму фонду павінны быць падлічаны ўсе зьмены ў маемасьцях, якія ўтварыліся за час правядзеньня інвэнтарызацыі.

128. Бягучая рэгістрацыя інвэнтарных зьмен, якія адкрываюцца ў працэсе правядзеньня асноўнай інвэнтарызацыі альбо рэгістрацыі, павінна весьціся да сканчэньня асноўных работ тымі апаратамі, якія праводзяць гэтыя работы, а пасля сканчэньня асноўнай інвэнтарызацыі—вядуцца апаратамі арганізацыі камунальнай гаспадаркі.

Народны Камітэт Камунальнай Гаспадаркі БССР Аксцюч.

Зьмяняе па Інвэнтарызацыі НККГ БССР Баранаў.

Адказны Рэдактар С. Лодысеў.